

**Streszczenie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa
Oborniki Śląskie obowiązującego na okres od 1 stycznia 2015 r.
do 31 grudnia 2024 r.**

1. CELE I ZASADY TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Podstawą gospodarki przyszłego okresu jest planowanie działalności zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Dla celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej:

- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla,
- kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych,
- kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu,
- kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych,
- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów,
- kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych poprzez:
  - zwiększenie udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej,
  - udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych,
  - udostępniania lasów do celów dydaktycznych,
  - promocje trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I POZOSTAŁYCH GRUNTÓW W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA OBORNIKI ŚLĄSKIE

2.1. POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie składa się z dwóch obrębów: Bagno i Oborniki Śląskie, podzielonych na 11 leśnictw. Ich łączna powierzchnia wynosi 15439,33 ha. Nadleśnictwo graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych: od północy z nadleśnictwem Żmigród, od wschodu z nadleśnictwem Oleśnica Śląska, od południa z nadleśnictwem Miękinia, od zachodu z nadleśnictwem Wołów. Położone jest w zasięgu województwa dolnośląskiego, na terenie powiatów: trzebnickiego (gm. Oborniki Śląskie, gm. Prusice, gm. Trzebnica, gm. Wisznia Mała, gm. Zawonia), wołowskiego (gm. Brzeg Dolny, gm. Wołów), wrocławskiego (gm. Długołęka) oraz w zasięgu miasta Wrocław.

W układzie współrzędnych geograficznych grunty Nadleśnictwa Oborniki Śląskie położone są między 16° 46' a 17° 12' długości geograficznej wschodniej i 51° 08' a 51° 28' szerokości geograficznej północnej.

Tab. 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Oborniki Śląskie według stanu na 1 stycznia 2015 r.

L.p.	Cecha	Obręb		Nadleśnictwo	
		Bagno	Oborniki Śląskie		
		Powierzchnia - ha			%
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia ogółem	6804,69	8634,64	15439,33	100,00
2	Grunty leśne	6693,75	8176,11	14869,86	96,31
3	Grunty zalesione	6455,80	7863,90	14319,70	92,75
4	Grunty nie zalesione	37,83	87,11	124,94	0,81
5	Grunty zw. z gosp. leśną	200,12	225,10	425,22	2,75
6	Grunty nie zaliczone do lasów	110,94	458,53	569,47	3,69
7	- w tym grunty do zales.	-	-	-	-

W sprawie określenie terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zostało wydane Zarządzenie Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku „W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu”. Zgodnie z zarządzeniem powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wynosi 651,15 km². Powierzchnię lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa z podziałem na gminy lub ich części przedstawiono poniżej.

Tab. 2. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorium zasięgu Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (12 : 2)
		w zarządzie LP		Pozostałe		razem	stan. włas. osób fizyczn.	stan. włas. osób prawn.	razem		
		urządzone nadleśnictwo	sąsiednie nadleśnictwa	Parki narod.	inne						
powierzchnia - ha											%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Woj. dolnośląskie	651,14	14869,86				14869,86	298,41	628,33	926,74	15796,6	24,26
Powiat trzebnicki	494,84	10363,22				10363,22	258,37		258,37	10621,59	21,46
M. i Gm. Trzebnica	81,72	522,31				522,31	65,71	-	65,71	588,02	7,20
Gm. Oborniki Śląskie	154,14	5395,36				5395,36	25,22	-	25,22	5420,58	35,17
Gm. Prusie	115,15	2707,43				2707,43	94,62	-	94,62	2802,05	24,33
Gm. Zawonia	8,99	32,68				32,68	8,13	-	8,13	40,81	4,54
Gm. Wisznia Mała	103,23	1303,6				1303,6	60,58	-	60,58	1364,18	13,21
Gm. Żmigród	31,61	401,84				401,84	4,11	-	4,11	405,95	12,84
Powiat wołowski	97,08	4222,5				4222,5	29,82	38,02	67,84	4290,34	44,19
M. i Gm. Wołów	28,05	1383,11				1383,11	20,34	3,36	23,7	1406,81	50,15
M. i Gm. Brzeg Dolny	69,03	2839,39				2839,39	9,48	34,66	44,14	2883,53	41,77
Powiat wrocławski	59,22	284,14				284,14	10,22	590,31	600,53	884,67	14,94
Gm. Długołęka	19,05	257,66				257,66	4,21	2,41	6,62	264,28	13,87
Gm. Wrocław Psie Pole	40,17	26,48				26,48	6,01	587,9	593,91	620,39	15,44
Ogółem W tym lasy nadzorowane	651,14	14869,86 531,99				14869,86	298,41	628,33	926,74 531,99	15796,6	24,26

2.2. RYS HISTORYCZNY

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie w obecnych granicach i pod obecną nazwą zostało utworzone postanowieniem Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 1 stycznia 1983 roku. Do 1945 roku lasy wchodzące w skład obecnego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie stanowiły:

- w około 12 % lasy państwowe,
- w około 19 % lasy dużej własności indywidualnej,
- w około 66 % lasy miejskie,
- w około 3 % lasy drobnej własności indywidualnej.

Po upaństwowieniu tych lasów w 1945 roku weszły one w skład byłego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie – około 5000 ha oraz byłego nadleśnictwa Bagno – około 6000 ha. W 1959 r. Nadleśnictwo Bagno zostało zlikwidowane, a jego większą część (5886 ha) włączono do Nadleśnictwa Oborniki Śląskie. Według stanu na 1 października 1960 r. powierzchnia nadleśnictwa wyniosła 11 130,99 ha.

Z dniem 1 stycznia 1983 r., w wyniku reorganizacji nadleśnictw połączono Nadleśnictwo Oborniki Śląskie, część Nadleśnictwa Żmigród (Leśnictwa Prusice oraz Kodlewo) oraz część Nadleśnictwa Grochowo (Leśnictwo Trzebnica) i utworzono jedną jednostkę organizacyjną pod nazwą Nadleśnictwo Oborniki Śląskie.

W okresie od 01 stycznia 1983 – 31 grudnia 1983 leśnictwa Prusice i Trzebnica stanowiły oddzielny obręb leśny. Od 1 stycznia 1984 r. Nadleśnictwo Oborniki Śląskie funkcjonuje w obecnych granicach, z dwoma obrębami leśnymi: Bagno i Oborniki Śląskie.

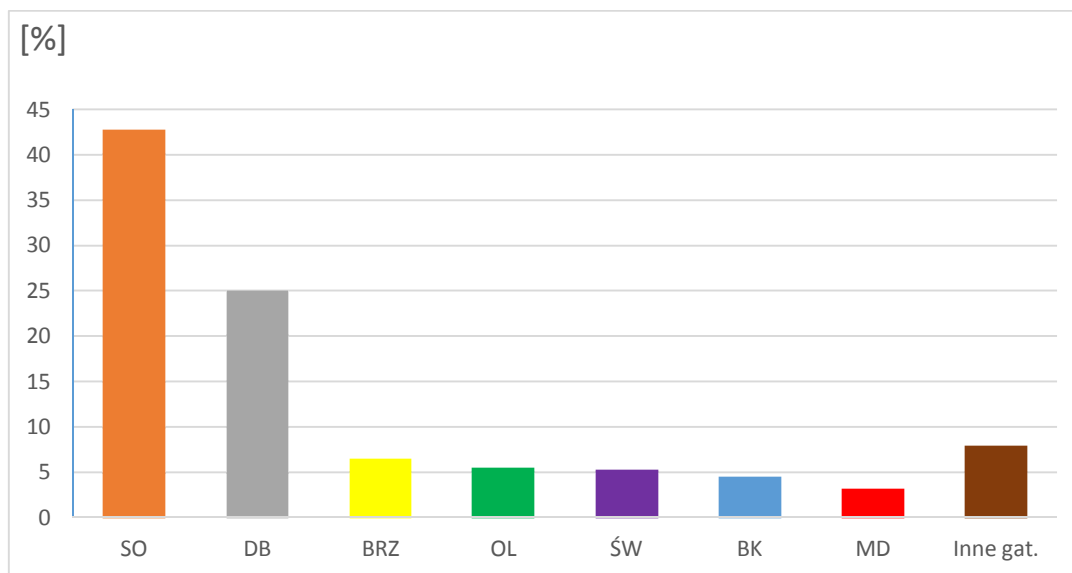
2.3. TYPY SIEDLISKOWE LASU

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wyróżniono 10 typów siedliskowych lasu. Dominującą grupę spośród wyróżnionych siedlisk stanowią siedliska lasowe, które łącznie zajmują 61,5% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Głównym siedliskiem z tej grupy jest siedlisko lasu mieszanego świeżego, które zajmuje ponad 31% powierzchni leśnej nadleśnictwa oraz siedlisko lasu świeżego (16,6%). Pozostałe siedliska z tej grupy zajmują mniej niż 10% powierzchni leśnej. Najmniejsze powierzchnie zajmują siedliska lasu łęgowego, olsu, olsu jesionowego obejmując łącznie około 2% powierzchni. Drugą grupę siedlisk stanowią siedliska borowe obejmujące około 38,5% powierzchni nadleśnictwa. Największą powierzchnię z tej grupy zajmują bory mieszane świeże - prawie 37% powierzchni, pozostałe 1,6% powierzchni obejmują bory świeże i bory mieszane wilgotne. Udział procentowy poszczególnych typów siedliskowych lasu dla całego nadleśnictwa ilustruje zamieszczona poniżej tabela.

Tab. 3. Syntetyczne zestawienie typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie według stanu na 1 stycznia 2015 r.

Lp.	Charakterystyka siedliska	Obręb Bagno		Obręb Oborniki Śląskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bśw	85,50	1,32	0	0,00	85,50	0,59
2	BMśw	2830,39	43,58	2492,76	31,34	5323,15	36,86
3	BMw	55,56	0,86	89,52	1,13	145,08	1,00
4	LMśw	2298,52	35,40	2219,11	27,91	4517,63	31,28
5	LMw	334,60	5,15	432,80	5,44	767,40	5,31
6	Lśw	519,72	8,00	1875,12	23,58	2394,84	16,58
7	Lw	247,32	3,81	660,36	8,31	907,68	6,28
8	OL	88,18	1,36	80,26	1,01	168,44	1,17
9	OLJ	33,84	0,52	93,47	1,18	127,31	0,88
10	LŁ	0	0,00	7,61	0,10	7,61	0,05
Razem		6493,63	100,00	7951,01	100,00	14444,64	100,00

2.4. STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW WEDŁUG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH

Z analizy wykresu wynika, iż dominującymi gatunkami w lasach Nadleśnictwa Oborniki Śląskie są sosna, która zajmuje 42,70% powierzchni, dąb – 24,92%, brzoza – 6,40%, olsza – 5,42%, świerk – 5,22%, buk – 4,66% oraz modrzew – 3,07%. Pozostałe gatunki zajmują 7,81 % powierzchni w rzeczywistych składach gatunkowych.

2.5. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI DLA NADLEŚNICTWA OBORNIKI ŚLĄSKIE

Gr. leś. nie zalesione	Przestoje na gr. zal.	Klasa wieku										Razem	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. nie zal.
		1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	121 – 140	>141				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Powierzchnia: ha / %													
124,94		1797,12	2044,74	3405,92	1816,91	1709,80	1016,00	620,01	217,20	1563,91	128,09	14319,70	14444,64
0,86%		12,44%	14,16%	23,58%	12,58%	11,84%	7,03%	4,29%	1,50%	10,83%	0,89%	99,14%	100,00%

Analiza tabeli wykazuje znaczny udział drzewostanów w wieku od 41 do 60 lat w powierzchni leśnej nadleśnictwa, które zajmują 3405,92 ha (tj. 23,58 % powierzchni leśnej nadleśnictwa). Istotny udział wykazują również drzewostany w klasie odnowienia (KO), zajmujące powierzchnię 1563,91 ha (10,83% powierzchni leśnej nadleśnictwa), co wynika z zagospodarowania rębniami złożonymi w minionych okresach gospodarczych.

2.6. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI NASIENNEJ

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie posiada 1 drzewostan nasienny wyłączony (WDN), o powierzchni 5,28 ha oraz 24 drzewostany nasienne gospodarcze (w 34 wydzieleniach leśnych), o łącznej powierzchni 225,91 ha. Ponadto nadleśnictwo posiada wytypowanych 7 drzew matecznych, 3 plantacje nasienne (o łącznej powierzchni 11,28 ha) i 2 plantacyjne uprawy nasienne (o łącznej powierzchni 14,74 ha). Na terenie nadleśnictwa wyznaczono również 10 bloków upraw pochodnych (sosny zwyczajnej, lipy drobnolistnej, dęba szypułkowego i modrzewia europejskiego).

3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZO-EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA

Zgodnie z *Regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski* lasy Nadleśnictwa Oborniki Śląskie położone są w zasięgu krainy Wielkopolsko-Pomorskiej (III), mezoregionie Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (III.35) oraz krainy Śląskiej (V), mezoregionach Pradoliny Wrocławskiej (V.16), Wzgórz Trzebnicko-Ostrzeszowskich (V.17) i Równiny Oleśnickiej (V.18). Pod względem hydrograficznym lasy nadleśnictwa należą do zlewni rzeki Odry. Wody północnej części nadleśnictwa zbiera rzeka Barycz, natomiast południowej rzeka Odra i Widawa. Południowa granica nadleśnictwa opiera się o rzekę Odrę. Poza Widawą jednymi z największych dopływów Odry w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa są: Strużnia, Lubniówka, Ława, Trzciana, Jodłówka. Spośród większych cieków leżących w zasięgu zlewni Baryczy należy wymienić: Głownik, Strugę, Porębę, Strużynę, Krępę, Sowę. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się liczne stawy i zbiorniki wodne.

Nadleśnictwo posiada specjalistyczne opracowanie siedliskowe, gdzie wyróżniono 36 podtypów gleby. Zdecydowaną większość gleb według opracowania zajmują gleby rdzawe (59,10% powierzchni), a w dalszej kolejności gleby opadowoglejowe (6,9% powierzchni), płowe (6,7% powierzchni) i brunatne (5,5% powierzchni). Pogoda i klimat w zasięgu nadleśnictwa Oborniki Śląskie kształtowane są głównie przez czynniki cyrkulacyjne. Na

większej części obszaru nadleśnictwa nie obserwuje się znaczących odmienności klimatycznych. Specyficzne warunki obserwowane są tylko w obrębie i najbliższym otoczeniu Wzgórz Trzebnickich, gdzie wynoszące nawet do 150 metrów zróżnicowanie wysokości nad poziomem morza pomiędzy partią szczytową masywu a otaczającymi go: Pradolina Wrocławska, Kotliną Żmigrodzką i Równiną Oleśnicką wpływa na powstawanie pewnych różnic.

Struktura gospodarcza regionu w znacznej mierze zależy od występujących uwarunkowań geograficznych (rzeźba terenu), komunikacyjnych oraz odległości od aglomeracji miejskich. Region, na którego obszarze jest położone nadleśnictwo, jest regionem leśno-rolniczym. Wybrane czynniki mające wpływ na stopień trudności takie jak udział lasowych i olsowych typów siedliskowych lasu, udział gatunków liściastych oraz udział I, II klasy wieku, drzewostanów w klasach odnowienia i do odnowienia są na relatywnie niższym poziomie niż w RDLP Wrocław czy w całych Lasach Państwowych. Niewątpliwie ważnym czynnikiem podwyższającym trudność prowadzenia gospodarki leśnej jest znaczne rozdrobnienie kompleksów leśnych poddanych silnej antropopresji oraz I stopień dużego zagrożenia pożarowego, do którego Nadleśnictwo Oborniki Śląskie jest zaliczone.

Ogólna charakterystyka sieci dróg kołowych i linii kolejowych, w kontekście ich przydatności do transportu drewna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest dobrze rozwinięta. Z ważniejszych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny nadleśnictwa należy wymienić:

- Linie kolejowe:
  - Wrocław - Poznań,
- Główne szlaki komunikacji samochodowej:
  - droga krajowa – droga nr 5: Wrocław - Poznań,
  - droga krajowa – droga nr 15: Trzebnica - Milicz,
  - droga wojewódzka – droga nr 339: Strupina – Żmigród,
  - droga wojewódzka – droga nr 340: Oleśnica – Trzebnica – Oborniki Śląskie – Wołów – Ścinawa,
  - droga wojewódzka – droga nr 341: Pęgów – Brzeg Dolny – Prawików,
  - droga wojewódzka – droga nr 342: Wrocław – Oborniki Śląskie – Strupina.

Poza ww. głównymi szlakami komunikacyjnymi, na obszarze Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajduje się także dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych o nawierzchni asfaltowej, ulepszonej lub gruntowej.

4. PRZYJĘTY PODZIAŁ LASU ZE WZGLĘDU NA PEŁNIONE FUNKCJE

Dla celów planowania urzędzeniowego utworzono gospodarstwa na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez las (*z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych*), a także przyjętych celów gospodarowania (*z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych*).

Tab. 4. Zestawienie powierzchni według głównych funkcji lasu

Lp.	Główna funkcja lasu	Obręb Bagno		Obręb Oborniki Śląskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia gruntów zales. i nie zales. ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Lasy rezerwatowe	9,08	0,14	23,58	0,30	32,66	0,23
2	Lasy ochronne	1468,58	22,62	4497,91	56,57	5966,49	41,31
3	Lasy gospodarcze (wielofunkcyjne)	5015,97	77,24	3429,52	43,13	8445,49	58,47
4	Razem	6493,63	100,00	7951,01	100,00	14444,64	100,00

4.1. LASY REZERWATOWE

Tab. 5. Wykaz powierzchni rezerwatów w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Nazwa rezerwatu	Leśna zal. i niezal.	Leśna zw. z gosp. leśną	Nieleśna	Ogółem
1	2	3	4	5
Jodłowice	9,08	0,28	-	9,36
Las Bukowy w Skarszynie	23,58	0,10	-	23,68
Razem	32,66	0,38	-	33,40

4.2. LASY OCHRONNE

W wyniku ustaleń KZP i NTG zasięg i lokalizację obszarów chronionych przyjęto z poprzedniego planu urządzenia lasu, zgodnie z Zarządzeniem nr 202 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 sierpnia 1995 roku, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, a będących w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Oborniki Śląskie. Różnice w powierzchni poszczególnych kategorii ochronności pomiędzy ww. zarządzeniem a planem urządzenia lasu wynika z przekazania gruntów przez nadleśnictwo pod inwestycje drogowe w oddziałach 30; 305; 329-331; 552. Podział na wiodące kategorie ochronności z podziałem na obręby i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia się w tabeli zamieszczonej poniżej:

Tab. 6. Struktury kategorii ochronności w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Lp.	Grupa lasu - kategoria ochronności (wg kategorii wiodącej)	Obręb		Nadleśnictwo	
		Bagno	Oborniki Śląskie		
		grunty zales. i nie zales. [ha]			
1	2	3	4	5	6
1	Rezerwaty przyrody	9,08	23,58	32,66	0,23

Lp.	Grupa lasu - kategoria ochronności (wg kategorii wiodącej)	Obręb		Nadleśnictwo	
		Bagno	Oborniki Śląskie		
		grunty zales. i nie zales. [ha]			%
1	2	3	4	5	6
2	OCH WOD	637,08	795,57	1432,65	9,92
3	OCH OSTOJ	31,78	29,79	61,57	0,43
4	OCH OBR		145,07	145,07	1,00
5	OCH MIAST	285,42	3413,94	3699,36	25,61
6	OCH USZK	514,30		514,30	3,56
7	OCH UZDR		113,54	113,54	0,79
8	Ogółem lasy ochronne	1468,58	4497,91	5966,49	41,31
9	Lasy gospodarcze	5015,97	3429,52	8445,49	58,47
10	Ogółem	6493,63	7951,01	14444,64	100,00

4.3. LASY GOSPODARCZE – WIELOFUNKCYJNE

Grunty leśne nieobjęte ww. Zarządzeniem zostały zaliczone do lasów gospodarczych położonych w I i II strefie uszkodzeń przemysłowych.

4.4. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

- Gospodarstwo specjalne (S)** – utworzono na powierzchni 426,66 ha leśnej nadleśnictwa, do którego kwalifikowano drzewostany pełniące funkcje specyficzne.
- Gospodarstwo lasów ochronnych (O)** – utworzono na powierzchni 5674,07 ha leśnej nadleśnictwa. Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa przebudowy.
- Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (GPZ)** – zaliczono tu wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe opisano na powierzchni 8248,68 ha leśnej nadleśnictwa.
- Gospodarstwo zrębowe (GZ)** – zaliczono tu wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo zrębowe opisano na powierzchni 95,23 ha leśnej nadleśnictwa.

Tab. 7. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej według gospodarstw w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Lp.	Gospodarstwo	Obręb Bagno		Obręb Oborniki Śląskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia (pow.zal.i niezal) ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Specjalne(S)	102,50	1,58	324,16	4,08	426,66	2,95
2	Lasów ochronnych(O)	1409,54	21,71	4264,53	53,64	5674,07	39,28
3	Przerębowo-zrębowe(GPZ)	4886,73	75,25	3361,95	42,28	8248,68	57,11
4	Zrębowe(GZ)	94,86	1,46	0,37	0,00	95,23	0,66
5	Razem	6493,63	100,00	7951,01	100,00	14444,64	100,00

5. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Użytki główne podzielono zostały na:

- Użytki rębne.
- Użytki przedrębne.

5.1. ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Użytki rębne podzielono na:

- Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.
- Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego o etatu.

Obliczenie etatu użytkowania rębnego dokonano zgodnie z ustaleniami KZP i NTG dotyczącymi podziału lasów nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Instrukcji Urządzania Lasu (§ 89 - 96)*. Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa, jako etat miąższościowy w m³ grubizny brutto.

Tab. 8. Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego dla obrębu Bagno

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	103	1652	1652
W LASACH OCHRONNYCH (O)	6216	6280	4242	6216	0	2986	64115	64115
ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	443	297	335	335	0	X	X	4950
	1,22	0,82	0,94	0,94	0	-	-	-
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	16378	16618	15389	16378	94	11495	X	214895
PRZERĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	-
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	16821	16915	15724	16713	94	11495	0	219845
RAZEM	23037	23195	19966	22929	94	14584	65767	285612
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	54445	53258	42218	51765	202	39930	292582	655281

Tab. 9. Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego dla obrębu Oborniki Śląskie

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	1095	11414	11414
W LASACH OCHRONNYCH (O)	21094	18524	12755	18524	0	14929	215401	215401
ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	6	4	2	4	0	X	X	
	0,02	0,01	0,01	0,01	0	-	-	-
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	10308	11535	9495	10308	108	9322	X	142854
PRZERĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	-
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	10314	11539	9497	10312	108	9322	0	142854
RAZEM	31408	30063	22252	28836	108	25346	226815	369669
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	54445	53258	42218	51765	202	39930	292582	655281

Użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu obejmują uprzętnięcie:

- nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej. Uprzątnięcie nasienników i przestojów planowano jedynie w przypadkach uzgodnionych w trakcie wykonywania prac związanych z planem urządzenia w rozmiarze 381 m³ brutto.
- drzew i drzewostanów z tytułu poszerzenia linii podziału powierzchniowego w rozmiarze 204 m³ brutto.

Miaższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o miaższość grubizny netto użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu jest zatwierdzana.

5.2. ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

Zgodnie z § 94 pkt. 4 Instrukcji u.l. orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego na 10-lecie określono na podstawie:

- danych uzyskanych w nadleśnictwie.
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości według gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego.

W ramach użytkowania przedrębego planowane są czyszczenia późne (CP-P) i trzebieże selekcyjne. W czyszczeniach późnych (CP-P) uwzględniono te pozycje, w których projektowane jest pozyskanie grubizny. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

Tab. 10. Syntetyczne zestawienie użytków przedrębnych w wymiarze powierzchniowym

Lp.	Kategorie użytków	Obręb Bagno	Obręb Oborniki Śląskie	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha		
1	2	3	4	5
1	Czyszczenia (CP-P)	58,58	95,83	154,41
2	Trzebieże wczesne (TW)	985,30	727,04	1712,34
3	Trzebieże późne (TP)	2812,02	3339,49	6151,51
4	Razem trzebieże	3797,33	4066,53	7863,86
Razem		3855,91	4162,36	8018,27

Etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym na 10-lecie został ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu (§ 94)*, sumarycznie dla całego obrębu, według rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Wysokość planowanego rozmiaru cięć pielęgnacyjnych dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wynosi 481025 m³ brutto, w tym dla obrębu Bagno – 238865 m³ brutto, dla obrębu Oborniki Śląskie – 242160 m³ brutto. Wielkości te dla obrębu Bagno wynoszą 55% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości, a dla obrębu Oborniki Śląskie 60%

spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości, drzewostanów nieplanowanych do użytkowania rębego.

Tab. 11. Syntetyczne zestawienie użytków przedrębnych w wymiarze miąższościowym

Lp.	Kategorie	Spodziewany przyrost bieżący	Przyrost d-stanów nieplanowanych do cięcia	Planowane pozyskanie	Procent
		zapas brutto			
1	2	3	4	5	6
1	Obręb Bagno	520000	434300	238865	55
2	Obręb Oborniki Śląskie	515750	403600	242160	60
3	Nadleśnictwo	1035750	837900	481025	-

5.3. ŁĄCZNY ETAT UŻYTKÓW GŁÓWNYCH

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wielkości **1169655 m³** brutto. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawiera poniższa tabela.

Tab. 12. Zestawienie łączne etatu użytków głównych dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	3372,28	1650,94	655281	544836
<i>Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych</i>			32764	27242
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym. przyrostem	3372,28	1650,94	688045	572078
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu				
1. uprzętnięcie płazowin				
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów			381	316
3. pozostałe	0,98		204	167
Razem nie zaliczone	0,98		585	483
Razem użytki rębne	3373,26	1650,94	688630	572561
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	154,41		731	585
B. Trzebieże	7863,86		480294	384235
Razem użytki przedrębne	8018,27		481025	384820
w tym: użytki przedrębne w rezerwatach				
Ogółem użytki główne (I+II)	11391,53	1650,94	1169655	957381

6. PRZYJĘTE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO W NADLEŚNICTWIE OBORNIKI ŚLĄSKIE

Lp.	TSL	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
1	2	3	4
1	Bśw	Ib	okres odnowienia krótki do 5
2	BMśw	Ib, IIb, IIIa, IIIb, IVd	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
3	BMw	Ib, Ic, IIIa, IIIb	okres odnowienia krótki do 5 lat, w przypadku stosowania rębni gniazdowych zalecany okres odnowienia wynosi do 15 lat.
4	LMśw	Ib, IIb, IIIa, IIIb, IVd	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
5	LMw	Ib, Ic, IIb, IIIa, IIIb, IVd	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
6	Lśw	Ib, IIa, IIb, IIIb, IVd	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
7	Lw	IIb, IIa, IIIa, IIIb, IVd	okres odnowienia do 20 lat
8	OI	Ic, IIIb	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni zupełnych okres krótki do 5 lat
9	OIJ	IIIb, IVd	okres odnowienia długi wynosi 30 – 40 lat.

7. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, piazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przeredzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	4,83		174,23	416,26		3,60	598,92	5,10	604,02		194,32	303,31	362,04	859,67		604,02
BMW			6,80	6,11			12,91		12,91		5,20	10,07	8,27	23,54		12,91
BŚW			14,42				14,42		14,42				6,63	6,63		14,42
LMŚW	9,24		49,38	523,38	3,01	3,20	588,21	3,09	591,30		153,36	273,42	355,89	782,67		587,08
LMW	1,94		6,13	57,93			66,00	1,38	67,38		46,25	38,71	95,50	180,46		67,38
LŚW	3,14		13,58	312,60		1,33	330,65	1,70	332,35		75,58	132,23	122,48	330,29		332,35
LW				108,33		0,11	108,44	0,39	108,83		23,46	28,06	72,71	124,23		108,83
OL			6,27	2,38			8,65		8,65		2,30	0,60	0,90	3,80		8,65
OLJ				5,63			5,63	1,53	7,16		1,64	1,98	2,73	6,35		7,16
OGÓLEM	19,15		270,81	1432,62	3,01	8,24	1733,83	13,19	1747,02		502,11	788,38	1027,15	2317,64		1742,80

8. FORMY OCHRONY PRZYRODY NA GRUNTACH NADLEŚNICTWA

Teren Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wyróżnia się szczególnym bogactwem przyrodniczym, które znajduje odbicie w ilości obszarów i obiektów objętych ochroną prawną oraz w różnorodności gatunkowej fauny i flory. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajdują się dwa rezerваты przyrody: „Las Bukowy w Skarszynie” i „Jodłowice”, obszar chronionego krajobrazu „Wzgórza Trzebnickie”, cztery obszary Natura 2000: trzy obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Łęgi Odrzańskie PLH020018, Dolina Widawy PLH020036 i Jodłowice PLH020106 oraz jeden obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) Łęgi Odrzańskie PLB020008. Ponadto na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowanych jest 8 pomników przyrody, zaś poza nimi 152.

- 1) **Rezerwat przyrody „Las Bukowy w Skarszynie”** – powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. nr 30 poz. 171). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las Bukowy w Skarszynie” (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 28 poz. 350). Rezerwat obejmuje obszar lasu o powierzchni **23,68 ha**, celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu bukowego z interesującymi oraz rzadkimi roślinami zielnymi.
- 2) **Rezerwat przyrody „Jodłowice”** – powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 marca 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. nr 36 poz. 204). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 4 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jodłowice” (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 28 poz. 348). Rezerwat obejmuje obszar lasu o powierzchni **9,36 ha**, celem jego ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem jodły, występującej na granicy zasięgu. Jest to jedno z najdalej na północ wysuniętych stanowisk jodły pospolitej *Abies alba*.
- 3) **Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Trzebnickie”** – utworzony uchwałą Nr V/XXVIII/164/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 118 poz. 2473). Obszar zajmuje powierzchnię **około 3440 ha**. W jego skład wchodzi tereny z obrębów geodezyjnych Ozorowice, Mienice, Piotrkowiczki, Wisznia Mała, Wysoki Kościół, Machnice, Pierwoszów, Malin i Ligota Piękna.
- 4) **Obszary Natura 2000:**
  - a. **OZW Łęgi Odrzańskie PLH020018** – typ ostoi: B (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej). Powierzchnia obszaru według SDF: 20223,04 ha.
  - b. **OZW Dolina Widawy PLH020036** – typ ostoi: B (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej). Powierzchnia obszaru według SDF: 2043,54 ha.
  - c. **OZW Jodłowice PLH020016** – typ ostoi: B (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej). Powierzchnia obszaru według SDF: 9,37 ha.
  - d. **OSO Łęgi Odrzańskie PLB020008** – typ ostoi: A (obszar specjalnej ochrony ptaków powołany rozporządzeniem Ministra Środowiska). Powierzchnia obszaru: 17999,42 ha.

- 5) **Pomniki przyrody** – wykaz istniejących pomników przyrody sporządzono na podstawie danych uzyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz programów ochrony środowiska gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Łącznie na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowano 8 pomników przyrody, zaś poza nimi 152.
- 6) **Ochrona gatunkowa roślin** – na podstawie danych pochodzących z inwentaryzacji florystycznych terenu gmin leżących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa stwierdzono występowanie 53 gatunków roślin chronionych i/lub zagrożonych w skali regionu. Spośród nich 16 objętych jest ochroną ścisłą, 25 - częściową, 6 z nich wpisanych jest do *Polskiej Czerwonej Księgi Roślin*, 18 znajduje się na *Czerwonej Liście Roślin i Grzybów Polski*, a 40 zagrożonych jest w skali Dolnego Śląska.
- 7) **Ochrona gatunkowa grzybów** – dane na temat występowania zagrożonych i chronionych gatunków grzybów na terenie nadleśnictwa są bardzo ubogie. Zanotowano tu jedynie występowanie płucnicy islandzkiej, siedzunia sosnowego oraz czarki szkarłatnej.
- 8) **Ochrona gatunkowa zwierząt** - na podstawie danych zawartych w inwentaryzacjach faunistycznych gmin położonych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa stwierdzono występowanie na tym terenie 20 chronionych gatunków ssaków, w tym 8 gatunków nietoperzy, 2 gatunki gryzoni, 3 gatunki drapieżne oraz 7 gatunków owadożernych. Do najbardziej atrakcyjnych ornitologicznie obszarów nadleśnictwa należy dolina Odry, gdzie znajdują się liczne starorzecza, łąki, zabagnione rowy melioracyjne oraz lasy grądowe i łąkowe. Łącznie w zasięgu nadleśnictwa stwierdzono występowanie 51 gatunków terenów otwartych, 45 gatunków wodnych i wodno-błotnych, 61 gatunków leśnych oraz strefy ekotonowej lasu.

9. PORÓWNANIE POWIERZCHNI I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU

Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Oborniki Śląskie			
		wg stanu			
		1.01.1984r	1.01.1995r	1.01.2005r	1.01.2015r
1	2	3	4	5	6
powierzchnia ogólna	ha	14122,87	14745,63	15436,44	15439,33
powierzchnia leśna	ha	12904,45	13547,44	14386,80	14444,64
wielkość zasobów miąższości na powierzchni leśnej	m ³	2528110	3139485	3885941	4357279
przeciętna zasobności na 1 ha	m ³ /1ha	198	234	270	302
przeciętnego wieku drzewostanów	lata	52	59	61	68
bieżący roczny przyrost miąższości drzewostanów- przyrost tablicowy.	m ³ /1ha	-	6,91	6,53	7,23
przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m ³ /1ha	-	1,41	3,43	4,77
przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³ /1ha	-	1,9	2,77	3,33
uzyskany przyrost bieżący roczny miąższości	m ³ /1ha	-	8,86	7,86	9,49

10. ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

Na plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Oborniki Śląskie składa się:

- Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Elaborat,
- Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi,
- Opis taksacyjny lasów,
- Program Ochrony Przyrody wraz z mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczych,
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000,
- Operat dla leśnictwa,
- Mapy przeglądowe:
  - mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1: 5 000,
  - mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1: 25 000,
  - mapy przeglądowe siedlisk w skali 1: 25 000,
  - mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000,
  - mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000,
  - mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000,
  - mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej 1:25 000,
  - mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego 1:25 000,
  - mapy przeglądowe form i przedmiotów ochrony N. 2000 1:25 000,
  - mapa sytuacyjno-przeglądowe obszarów chronionych i funkcji lasów w skali 1:50 000,
  - mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000.
- Baza danych inwentaryzacyjnych TAKSATORA,
- Baz danych geometrycznych według SLMN.